

First Year BAMS Degree Supplementary Examinations, March 2016

(2012 Scheme)

SANSKRIT

Time: 3 Hours

Total marks:100

• Answer All Questions

1. ग्रन्थोक्तरीत्या विशदयत : (10)
 - शौचम् ● सप्तत्वचः
2. एकैकेन वाक्येन संस्कृतभाषायामुत्तरयत : (9)
 - सर्वप्राणिनां सर्वशरीरव्यापिनी कला का ● माहेन्द्रं कायलक्षणं किम् ● आलस्यं नाम किम्
 - का पुरीषधरा नाम कला ● नवगोप्यानि यत्नतः। कानि ● कथं स्नानमाचरेत्
3. विभागान् निर्दिशत : (8)
 - कलाः ● सात्विकायाः ● नवगोप्यानि ● स्नानानि
4. व्याख्यात : (6)
 - शनैरर्थः शनैः पन्था शनैः पर्वतमारुहेत्।
शनैर्विद्या च धर्मश्च व्यायामश्च शनैः शनैः॥
 - पुण्डरीकेण सदृशं हृदयं स्यादधोमुखम्।
जाग्रतस्तद्विकसति स्वपतश्च निमीलति॥
5. सूत्राणि व्याख्यात : (6)
 - हलोऽनन्तराः संयोगः ● तुल्यास्यप्रयत्नं सवर्णम् ● नीचैरनुदात्तः
6. अधोरेखाङ्कितानां विभक्तिसाधुत्वं प्रदर्शयत : (5)
 - मोक्षे इच्छा अस्ति। ● विप्राय गां ददाति। ● वृक्षात् पतति। ● अग्नये स्वाहा।
7. अधोदत्तानां वाक्यानाम् अशुद्धिपरिहारं कुरुत : (5)
 - वयं विनोदयात्रां गच्छति। ● श्वः वृष्टिः अभवत्। ● गणेशस्य नमः।
 - बालिका नृत्यं कृतवान्। ● रामः लक्ष्मणस्य सह वनम् अगच्छत्।
8. मलयालभाषायाम् अथवा आङ्गलभाषायाम् अनुवदत : (5)

आहारः मानवजीवनस्य अपरिहार्यम् अङ्गम्। वायुजलादयः इव अन्नमपि शरीरपोषणे विशेषमहत्त्वम् आवहति। इदानीं लोके आहारस्य अभावः एका समस्या तथा आहारस्य व्यर्थता अपरा समस्या। लक्षणः जनाः दिने एकवारं वा भोजनं प्राप्तुं कष्टम् अनुभवन्ति। तस्मिन्नेव समये विवाहादिषु कार्यक्रमेषु भोजनं व्यर्थीकुर्वन्ति। तस्माद् भोज्यपदार्थानां सदुपयोगाय मार्गाः चिन्तनीयाः॥

P.T.O

9. टिप्पण्यौ लिखत : ● श्लेष्मप्रकृतिः ● राजसकायः (5)
10. संस्कृतभाषायामनुवदत : (5)
Once there was a big pool near a village. The villagers used the water of the pool for drinking and for other purposes also. The pool was abounded with fish. Once a fisherman went fishing to the pool. He cast his net into the pool and sat down. But he was very impatient. So, he tied a long string to a small stone.
11. विभक्त्यन्तरूपाणि लिखत : (4)
● अस्मद् ● नदी
12. लकाररूपाणि लिखत : (4)
● अपश्यत् ● करोति ● वन्दिष्यते ● याचताम्
13. प्रयोगं विपरिणमयत : (4)
● बालकाः उद्याने क्रीडन्ति। ● वैद्यः आतुरालयं गच्छति।
● तेन चित्रं दृष्टम्। ● मया भोजनं क्रियते।
14. कोष्ठात् समुचितमुत्तरं निर्धार्य पूरयतः (4)
● प्रतिदिनं भोजनं। (कृत्वा, करणीयम्, कर्तुम्)
● बालिका नृत्यं करोति। (गायन्ती, गायन्, गायत्)
● शिशुः गानं निद्रां करोति। (शृणोति, श्रोतुम्, श्रुत्वा)
● माता जलम् आनयति। (नदीतः, नद्याम्, नदी)
15. अर्थं लिखत : (4)
● जानुः ● रासभः ● कर्णिकारः ● व्रीहिः
16. सन्दर्भमुक्त्वा आशयं विशदयत : (4)
● उदारचरितानान्तु वसुधैव कुटुम्बकम्। ● चक्षुश्रोत्रे च जीर्येते तृणौका तरुणायते।
17. सूचितकथां लिखत : (4)
सर्वे ते हास्यतां यान्ति यथा ते मूर्खपण्डिताः।
18. सन्धिविच्छेदं कुरुत : (2)
● मध्वरिः ● वागीशः ● सम्राट् ● मनोरथः
19. सन्धिं कुरुत : (2)
● पौ + अकः ● श्री + ईशः ● हरिः + शेते ● एतत् + मुरारिः
20. विग्रहवाक्यं लिखत : (2)
● निर्मक्षिकम् ● अर्धपिप्पली ● पीताम्बरः ● पितरौ
21. समस्तपदं लिखत : (2)
● राज्ञः समीपम् ● यूपाय दारु ● न अश्वः ● शिवः च केशवः च
